

**GUIDELINES ON THE ALLOCATION OF
RESPONSIBILITIES TO SEEK THE SUCCESSFUL
RESOLUTION OF STOWAWAY CASES**

- 1 Masters, shipowners, port authorities, national administrations, and other bodies including security operators all have a responsibility to cooperate to prevent illegal access to the vessel while it is in port. However, no matter how effective routine port and ship security is, there will still be occasions when stowaways gain access to vessels, either secreted in the cargo or by surreptitious boarding.
- 2 For the purposes of the Guidelines a stowaway is defined as a person who is secreted on a ship, or in cargo which is subsequently loaded on the ship, without the consent of the shipowner or the master or any other responsible person and who is detected on board after the ship has sailed, and is declared as a stowaway by the master to the appropriate authorities.
- 3 The resolution of stowaway cases is difficult because different national legislation in each of the potentially several countries involved: the country of embarkation, the country of disembarkation, the flag state of the vessel, the country of apparent, claimed or actual nationality/citizenship of the stowaway, and countries of transit during repatriation.
- 4 There are, however, some basic principles which can be applied generally. These are as follows:
  - 4.1 A recognition that stowaways arriving at or entering a country without the required documents are, in general, illegal entrants. Decision on dealing with such situation are the prerogative of the countries where such arrival or entry occurs.
  - 4.2 Stowaway asylum-seekers should be treated in compliance with international protection principles as set out in international instruments and relevant national legislation.
  - 4.3 The shipowner and his representative on the spot, the master, as well as port authorities and national administration should cooperate as far as possible in dealing with stowaway cases.
  - 4.4 Shipowners and their representatives on the spot, the masters, as well as port authorities and national administrations should

**SMJERNICE ZA RASPODJELU ODGOVORNOSTI
RADI PRONALAZENJA USPJEŠNOG RJEŠENJA
PITANJA SLIJEPIH PUTNIKA**

1. Zapovjednici, brodovlasnici, lučke vlasti, državne uprave i druga tijela, uključujući i djelatnike osiguranja odgovorni su za suradnju na sprječavanju nedopuštenog pristupa brodu dok se nalazi u luci. Međutim, bez obzira na učinkovitost uobičajenoga lučkog i brodskog osiguranja, još uvijek će biti slučajeva uspješnog pristupa brodu od strane slijepih putnika, bilo da su skriveni u teretu ili su se nedopušteno ukrcali na brod.
2. Za potrebe Smjernica, slijepi putnik je osoba koja je, bez pristanka brodovlasnika ili zapovjednika, odnosno druge odgovorne osobe, skrivena na brodu ili u teretu naknadno ukrcanome na brod i koja je pronađena na brodu nakon njegova isplovljavanja, a zapovjednik ju je prijavio kao slijepog putnika nadležnim vlastima.
3. Rješenje pitanja slijepih putnika je teško pronaći zbog različitosti u nacionalnim zakonodavstvima svake od nekoliko zemalja koje mogu biti uključene: zemlje ukrcaja, zemlje iskrcaja, zemlje čiju zastavu vije brod, zemlje prividnoga, od strane slijepog navedenoga ili stvarnoga državljanstva/građanske pripadnosti slijepog putnika, te zemlje prolaska za vrijeme repatrijacije.
4. Postoje, međutim, neka osnovna načela koja se mogu općenito primijeniti. To su:
  - 4.1 Priznanje da su slijepi putnici koji su pristigli ili stupili u zemlju bez potrebnih dokumenata u načelu nezakonito ušli u zemlju. Odlučivanje o postupanju u takvim situacijama je povlastica država u kojima se takve situacije dogode.
  - 4.2 Sa slijepim putnicima koji zatraže azil postupat će se u skladu s međunarodnim načelima o zaštiti istaknutima u međunarodnim instrumentima i relevantnom nacionalnom zakonodavstvu.
  - 4.3 Brodovlasnik i njegov predstavnik na licu mjesta, zapovjednik kao i lučke vlasti i državna uprava moraju pri postupanju u slučajevima slijepih putnika surađivati u najvećoj mogućoj mjeri.
  - 4.4 Brodovlasnici i njihovi predstavnici na licu mjesta, zapovjednici kao i lučke vlasti i državna upravna tijela moraju urediti

have security arrangements in place, which, as far as practicable, will prevent intending stowaways from getting aboard a ship or, if this fails, will detect them before a ship arrives at port. Where national legislation permits, national authorities should consider prosecution of stowaways for trespassing upon, or damaging the property of the shipping company, or the cargo.

- 4.5 Countries should admit returned stowaways with full nationality/citizenship status of that country or a right of residence.
  - 4.6 The country of the original port of embarkation of a stowaway should normally accept the return of such a stowaway for examination pending final case disposition.
  - 4.7 Every effort should be made to avoid situations where a stowaway has to be detained on board a ship indefinitely. In this regard countries should cooperate with the shipowner in arranging the return of a stowaway to an appropriate country.
  - 4.8 Stowaway incidents should be dealt with humanely by all parties involved. Due consideration must always be given to the operational safety of the ship and the well-being of the stowaway.
- 5 As a first step in addressing the issue, a framework of the various responsibilities, rights and liabilities of the parties involved needs to be identified and agreed. The following allocation of responsibility is suggested:
- 5.1 *The Master*
    - 5.1.1 to make every effort to determine immediately the port of embarkation of the stowaway;
    - 5.1.2 to make every effort to establish the identity, including the nationality/citizenship of the stowaway;
    - 5.1.3 to prepare a statement containing all information relevant to the stowaway, in accordance with information specified in the standard document annexed to these Guidelines, for presentation to the appropriate authorities;
    - 5.1.4 to notify the existence of a stowaway and any relevant details to his shipowner and appropriate authorities at the port of embarkation, the next port of call and the flag state;
    - 5.1.5 not to depart from his planned voyage to seek the disembarkation of a stowaway to any country unless repatriation has been arranged with sufficient documentation and permission for disembarkation, or unless there are extenuating

osiguranje koje će, u najvećoj mjeri u kojoj je to provedivo, spriječiti nastojanja slijepih putnika da se ukrcaju na brod ili će ih, ako se to dogodi, otkriti prije nego brod stigne u luku. Tamo gdje to dopušta nacionalno zakonodavstvo, državne vlasti će razmotriti mogućnost sudbenog progona slijepih putnika zbog zloupotrebe ili nanošenja štete imovini brodarskog trgovačkog društva ili teretu.

- 4.5 Države moraju prihvatiti vraćene slijepu putnike priznajući im u cijelosti status državljanina/građana te države, ili pravo na prebivalište.
  - 4.6 Država u kojoj se nalazi luka prvog ukrcaja slijepog putnika na brod mora na uobičajen način prihvatiti povratak toga slijepog putnika radi ispitivanja u svrhu postizanja konačnog rješenja slučaja.
  - 4.7 Uložiti će se krajnji naponi kako bi se izbjegle situacije zadržavanja slijepog putnika na brodu na neodređeno vrijeme. U tu svrhu države moraju surađivati s brodovlasnikom pri uređivanju povratka slijepog putnika u odgovarajuću državu.
  - 4.8 Sve uključene strane postupat će humano u slučajevima slijepih putnika. Uvijek se mora uložiti dužna briga za funkcionalnu sigurnost broda i dobrobit slijepog putnika.
5. Kao prvi korak u ostvarenju navedenoga potrebno je utvrditi i usuglasiti okvire raznih odgovornosti, prava i obveza uključenih strana. Predlaže se sljedeća raspodjela odgovornosti:
- 5.1 *Zapovjednik je dužan:*
    - 5.1.1 uložiti svaki napor kako bi odmah utvrdio luku ukrcaja slijepog putnika;
    - 5.1.2 uložiti svaki napor kako bi ustanovio identitet slijepog putnika, uključujući njegovu državnu/građansku pripadnost;
    - 5.1.3 pripremiti izjavu za nadležne vlasti koja sadrži sve relevantne obavijesti o slijepom putniku u skladu s podacima određenima u standardnom dokumentu priloženome ovim Smjernicama;
    - 5.1.4 obavijestiti brodovlasnika i nadležne vlasti u luci ukrcaja, prvoj sljedećoj luci u kojoj brod treba pristati prema redu plovidbe i državi čiju zastavu vije brod o postojanju slijepog putnika i o svim relevantnim pojedinostima;
    - 5.1.5 ne odstupati od predviđenog puta u cilju iskrcaja slijepog putnika u bilo kojoj državi, osim ukoliko je repatrijacija uređena s potrebnom dokumentacijom i dozvolom za iskrcaj, ili iz razloga ugrožavanja sigurnosti ili iz razloga sažaljenja;

- security or compassionate reasons;
- 5.1.6 to ensure that the stowaway is presented to appropriate authorities at the net port of call in accordance with their requirements;
- 5.1.7 to take appropriate measures to ensure the security, general health, welfare and safety of the stowaway until disembarkation;
- 5.2. *The Shipowner or Operator*
- 5.2.1 to ensure that the existence of, and any relevant information on, the stowaway has been notified to the appropriate authorities at the port of embarkation, the next port of call and the flag state;
- 5.2.2 to comply with any removal direction made by the competent national authorities at the port of disembarkation;
- 5.3 *Country of First Scheduled Port of Call after Discovery of the Stowaway (Port of Disembarkation)*
- 5.3.1 to accept the stowaway for examination in accordance with the national laws of that country and, where the competent national authority considers that it would facilitate matters, to allow the shipowner and his named representative and the competent or appointed P & I Club correspondent to have access to the stowaway;
- 5.3.2 to consider allowing disembarkation and provide, as necessary and in accordance with national law, secure accommodation which may be at the expense of the shipowner or agents, where:
- 1 a case under 3.1 is unresolved at the time of sailing, or
  - 2 national authorities are satisfied that arrangements have been made and will be effected for the early return or repatriation of the stowaway by other means (which may be at the expense of the shipowner or agents), or
  - 3 presence on board would endanger the safe operation of the vessel;
- 5.3.3 to assist, as necessary, in the identification of the stowaway and the establishment of his or her nationality/citizenship;
- 5.3.4 to assist, as necessary, in establishing the validity and authenticity of a stowaway's documents
- 5.3.5 to give direction for the removal of the stowaway to the port of embarkation, country of nationality/citizenship or to some other country to which lawful direction may be made, in

- 5.1.6 osigurati da slijepi putnik bude predstavljen nadležnim vlastima u prvoj sljedećoj luci u kojoj brod treba pristati prema redu plovidbe, u skladu s njihovim zahtjevima;
- 5.1.7 poduzeti odgovarajuće mjere radi osiguranja zaštite, općeg zdravlja, dobrobiti i sigurnosti slijepog putnika do njegova iskrcaja;
- 5.2 *Brodovlasnik ili brodar je dužan:*
- 5.2.1 osigurati da nadležne vlasti u luci ukrcaja slijepog putnika, u prvoj sljedećoj luci u kojoj brod treba pristati prema redu plovidbe kao i u državi čiju zastavu vije brod, budu obaviještene o postojanju slijepog putnika i o svim relevantnim podacima o njemu;
- 5.2.2 postupati prema nalogima o premještanju izdanima od nadležnih državnih vlasti u luci iskrcaja;
- 5.3 *Država prve luke koja slijedi nakon otkrića slijepog putnika a u kojoj brod treba pristati prema redu plovidbe (luke iskrcaja) je dužna:*
- 5.3.1 prihvatiti slijepog putnika radi ispitivanja u skladu s nacionalnim pravom te države i, u slučajevima kada državna vlast smatra da to može biti od pomoći, dopustiti brodovlasniku i njegovom imenovanom predstavniku te ovlaštenom ili imenovanom suradniku P&I Kluba, pristup slijepome putniku;
- 5.3.2 razmotriti dopuštanje iskrcaja te, prema potrebama i u skladu s nacionalnim pravom, omogućiti siguran smještaj na trošak brodovlasnika ili agenata u slučajevima:
1. kada pitanja iz stavka 3.1 nisu riješena za vrijeme plovidbe, ili
  2. kada su se državne vlasti osvjedočile da je uređen brz i učinkovit povratak ili repatrijacija slijepog putnika drugim sredstvima (koji može biti na trošak brodovlasnika ili agenata), ili
  3. kada bi prisutnost slijepog putnika na brodu ugrozila sigurno funkcioniranje broda;
- 5.3.3 pomoći, prema potrebi, pri utvrđivanju identiteta slijepog putnika i utvrđivanju njegove ili njezine državne/građanske pripadnosti;
- 5.3.4 pomoći, prema potrebi, pri utvrđivanju vrijednosti i vjerodostojnosti dokumenata slijepog putnika;
- 5.3.5 u suradnji s brodovlasnikom i njegovim imenovanim predstavnikom, izdati naloge za premještanje slijepog putnika u luku ukrcaja, državu njegove državne/građanske pripadnosti ili, ako

- cooperation with the shipowner and his nominated representative;
- 5.3.6 in co-operation with the shipowner and his nominated representative to discuss repatriation or removal arrangements or directions with master/shipowner or their appointed representatives, keeping them informed, as far as practicable, of the level of detention costs while keeping these to a minimum;
- 5.3.7 to consider mitigation of charges that might otherwise be applicable when shipowners have cooperated with the control authorities in measures designed to prevent the transportation of stowaways;
- 5.3.8 to issue, if necessary, in the event that the stowaway has no identification and/or travel documents, a document attesting to the circumstances of embarkation and arrival to enable the return of the stowaway either to his country of origin, to the country of the port of embarkation, or to any other country to which lawful directions can be made, by any means of transport;
- 5.3.9 to hand over the document to the transport operator effecting the removal of the stowaway;
- 5.3.10 to take proper account of the interests of, and implications for, the shipowner or agent when directing detention and setting removal directions, so far as is consistent with the maintenance of control, its duties or obligation to the stowaway under the law and the cost to public funds.
- 5.4 *The Country of the Original Port of Embarkation of the Stowaway (ie the country where the stowaway first boarded the ship)*
- 5.4.1 to accept any returned stowaway back for examination where the port of embarkation is identified to the satisfaction of the authorities of the receiving country;
- 5.4.3 to apprehend and detain the stowaway, where permitted by national legislation, if the stowaway is discovered before sailing either on the vessel or in cargo due to be loaded; to refer the intended stowaway to local authorities for prosecution, and/or, where applicable, to the immigration authorities for examination and possible removal: no charge to be imposed on the shipowner in respect of detention or removal costs, and no penalty to be imposed;
- 5.4.4 to apprehend and detain the stowaway, where permitted by national legislation, if the stowaway is discovered while the vessel is still in the territorial water of the country of the port

- takvi nalozi mogu biti pravovaljani, u neku drugu državu;
- 5.3.6 u suradnji s brodovlasnikom i njegovim imenovanim predstavnikom, razmotriti sporazume ili naloge o repatrijaciji i premještanju sa zapovjednikom/brodovlasnikom ili njihovim imenovanim predstavnicima, obavještavajući ih, u najvećoj mjeri u kojoj je to provedivo, o razini troškova zadržavanja nastojeći da ti troškovi budu minimalni;
- 5.3.7 razmotriti smanjenje troškova koji bi inače bili prikladni u slučajevima kada brodovlasnik surađuje s vlastima koje vrše provjeru radi poduzimanja mjera predviđenih za sprječavanje prijevoza slijepih putnika;
- 5.3.8 u slučaju kada slijepi putnik ne posjeduje nikakve osobne i/ili putne isprave, a kada je to potrebno, izdati isprave kojima se potvrđuju okolnosti ukrcanja i dolaska, kako bi se omogućio povrat slijepog putnika bilo kojim prijevoznim sredstvima bilo u zemlju iz koje on dolazi, ili u zemlju u kojoj se nalazi luka u kojoj se ukrcao, ili, ako takvi nalozi mogu biti pravovaljani, u neku drugu zemlju;
- 5.3.9 predati isprave prijevozniku koji vrši premještaj slijepog putnika;
- 5.3.10 uzeti u obzir interese brodovlasnika ili njegovih agenata kao i posljedice koje po njih mogu proizaći pri određivanju zadržavanja i davanja naloga za premještaj, i to u najvećoj mjeri u kojoj je to u skladu s izvršenjem provjere, zakonskim druženostima i obvezama koje država ima u odnosu na slijepog putnika, te troškovima prema javnim fondovima.
- 5.4 *Država luke prvog ukrcanja slijepog putnika (država u kojoj se slijepi putnik prvi put ukrcao na brod) je dužna:*
- 5.4.1 prihvatiti slijepog putnika koji je vraćen radi ispitivanja, u slučajevima kada se o luci ukrcanja osvjedočila država prihvata;
- 5.4.2 uhvatiti i zadržati slijepog putnika u slučajevima kada je to dopušteno nacionalnim zakonodavstvom i ako je slijepi putnik otkriven prije isplovljavanja, bilo na brodu ili u teretu koji je trebao biti ukrcan na brod; prijaviti osobu koja se htjela ukrcati na brod kao slijepi putnik nadležnim vlastima radi sudskog progona, i/ili, gdje je to primjenjivo, prijaviti ga organima zaduženima za pitanja useljništva, radi ispitivanja i mogućeg premještaja; nikakvi troškovi zadržavanja ili premještaja, niti bilo kakve kazne neće se nametati brodovlasniku;
- 5.4.4 uhvatiti i zadržati slijepog putnika, u slučajevima kada je to dopušteno nacionalnim zakonodavstvom i ako je slijepi putnik otkriven dok se brod nalazio u teritorijalnim vodama države

of his embarkation, or in another port in the same country (not having called at a port in another country in the meantime) no charge to be imposed on the shipowner in respect of detention or removal costs, and no penalty to be imposed.

5.5 *The apparent or Claimed Country of Nationality/Citizenship of the Stowaway*

5.5.1 to make every effort to assist in determining the identity and nationality/citizenship of the stowaway and to document the stowaway accordingly once satisfied that the stowaway hold the nationality/citizenship claimed;

5.1 to accept the stowaway where nationality/citizenship is established.

5.6 *The Flag State of the Vessel*

5.6.1 to be willing, if practicable to assist in the master/shipowner or the appropriate authority at the port of disembarkation in identifying the stowaway and determining his or her nationality/citizenship;

5.6.2 to be prepared to make representations to the relevant authority to assist in the removal of the stowaway from the vessel at the first available opportunity;

5.6.3 to be prepared to assist the master/shipowner or the authority at the port of disembarkation in making arrangements for the removal or repatriation of the stowaway.

5.7 *Any Countries of Transit during Repatriation*

to allow, subject to normal visa requirements, the transit through ports and airports of stowaways travelling under the removal instructions or directions of the country of the port of disembarkation.

u kojoj se nalazi luka u kojoj se on ukrcao na brod ili u drugoj luci u istoj državi (a u međuvremenu brod nije prema redu plovidbe trebao pristati u luku u nekoj drugoj državi); nikakvi troškovi zadržanja ili premještaja, niti bilo kakve kazne neće se nametati brodovlasniku.

5.5 *Država prividnoga državljanstva/građanske pripadnosti slijepog putnika ili država čije državljanstvo/građansku pripadnost slijepi putnik navodi kao svoje je dužna:*

5.5.1 uložiti svaki napor kako bi pomogla pri utvrđivanju identiteta i državne/građanske pripadnosti slijepog putnika te izdati isprave o slijepom putniku prema zahtjevima onoga koji se osvjedočio da slijepi putnik posjeduje državnu/građansku pripadnost koju navodi kao svoju;

5.5.2 prihvatiti slijepog putnika čija je državna/građanska pripadnost ustanovljena.

5.6 *Država čiju zastavu vije brod je dužna:*

5.6.1 biti voljna pomoći, ukoliko je to provedivo, zapovjedniku/brodovlasniku ili odgovarajućim vlastima u luci iskrcaja pri utvrđivanju identiteta slijepog putnika i određivanju njegove ili njezine državne/građanske pripadnosti;

5.6.2 biti pripravna pružiti uvid relevantnim vlastima kako bi pomogla u premještaju slijepog putnika s broda prvom prilikom;

5.6.3 biti pripravna pomoći zapovjedniku/brodovlasniku ili vlastima u luci iskrcaja pri uređivanju premještaja ili repatriacije slijepog putnika.

5.7 *Svaka od zemalja prolaska za vrijeme repatriacije* dužna je prema uobičajenim zahtjevima za prolazak, dopustiti prolazak kroz luke i aerodrome slijepim putnicima koji putuju prema uputama za premještaj ili nalogima države luke iskrcaja.

Preveo:

Jasenko Marin, znanstveni novak
Jadranski zavod HAZU

BILJEŠKA:

Smjernice za raspodjelu odgovornosti radi pronalazanja uspješnog rješenja pitanja slijepih putnika su dovršene na sastanku Međunarodne pomorske organizacije (IMO) u siječnju 1996. Nakon toga su upućene vladama zemalja članica na razmatranje.

Smjernice je odobrio Odbor za olakšice IMO-a na svojoj 25. sjednici održanoj od 30. lipnja do 4. srpnja 1997.

Konačno usvajanje Smjernica očekuje se na 20. Skupštini IMO-a u studenom 1997. godine.

Jasenko Marin